

36E WIJZIGING BELEIDSREGELS WET WERK EN BIJSTAND (WWB)

RICHTLIJN B164 Zoekperiode personen jonger dan 27 jaar

Het college van burgemeester en wethouders,
Gelet op artikel 41, vierde, vijfde en zesde lid, Wet werk en bijstand (WWB)

Besluit

Vast te stellen de gewijzigde invulling van richtlijn B164 Zoekperiode personen jonger dan 27 jaar

Artikel I

Richtlijn B0164 wordt als volgt ingevuld:

Alleenstaanden en alleenstaande ouders jonger dan 27 jaar en gehuwden waarvan beide echtgenoten jonger dan 27 jaar zijn, kunnen pas vier weken na de melding een aanvraag voor algemene bijstand indienen. De aanvraag wordt ook niet eerder dan vier weken na de melding door het college in behandeling genomen (artikel 41 lid 4 WWB). De reden hiervan is dat jongeren eerst zelf vier weken naar werk moeten zoeken voordat aanspraak op een uitkering of ondersteuning kan bestaan.

Tijdens deze vier weken moeten zij ook onderzoeken of zij nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs (artikel 41 lid 5 WWB).

Na de melding wordt aan deze jongeren een brief overhandigd, waarin vermeld staat dat er met de jongere gesproken is over zijn persoonlijke situatie, zijn kansen op de arbeidsmarkt en de verplichtingen die voor deze jongeren gelden op grond van de WWB. In de brief wordt aangegeven wat er van de jongere verwacht wordt tijdens de zoekperiode van vier weken.

Na afloop van de zoekperiode van vier weken, is vier weken na de datum van melding, kan de jongere een aanvraag indienen voor algemene bijstand. Wanneer deze aanvraag door de jongere binnen vijf werkdagen na de datum van afloop van de zoekperiode van vier weken wordt ingediend, kan de bijstand, wanneer door de jongere ook voldaan wordt aan alle toekenningsvoorwaarden, ingaan per de datum van melding. Wanneer de aanvraag door de jongere wordt ingediend vijf werkdagen na de datum van afloop van de zoekperiode van vier weken, wordt de bijstand, wanneer door de jongere ook voldaan wordt aan alle toekenningsvoorwaarden, toegekend per die datum van de aanvraag (artikel 44 lid 3 WWB), tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden die het rechtvaardigen om de bijstand te verlenen met ingang van de datum van melding.

Wanneer de aanvraag door de jongere wordt ingediend later dan 30 dagen na de datum van afloop van de zoekperiode van vier weken, dient de jongere zich opnieuw te melden bij het UWV WERKbedrijf voor het indienen van een aanvraag voor algemene bijstand, waarbij dan opnieuw een zoekperiode van vier weken gaat gelden.

Gehuwden waarvan een echtgenoot jonger is dan 27 jaar en de ander ouder dan 27 jaar kunnen wel direct na de melding een aanvraag indienen. Ook voor de echtgenoot jonger dan 27 jaar geldt echter dat deze in de eerste vier weken na de melding actief moet zoeken naar werk of scholing.

Wanneer personen jonger dan 27 jaar recht hebben op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet (WW), is expliciet in artikel 41 lid 6 WWB bepaald dat zij zich al kunnen melden om bijstand aan te vragen vanaf de dag gelegen vier weken voordat het recht op die uitkering eindigt (artikel 41 lid 6 WWB). Hiermee valt de verplichting om te zoeken naar werk samen met de verplichting die al geldt vanuit de Werkloosheidswet (zie TK 2011-2012, 32 815, nr. 38, p. 3-4).

Artikel II

De gewijzigde richtlijn treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking daarvan in het Gemeentebblad.

Met ingang van deze datum wordt de eerder op 23 oktober 2012 vastgestelde richtlijn ingetrokken.

Richtlijn B169 – Het kunnen volgen van onderwijs

Het college van burgemeester en wethouders,
Gelet op artikel 13, tweede lid, onderdeel c Wet werk en bijstand (WWB)

Besluit

Vast te stellen de invulling van richtlijn B169 Het kunnen volgen van onderwijs

Artikel I

Richtlijn B169 wordt als volgt ingevuld:

Jongeren tussen de 18 en 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen en in verband daarmee aanspraak hebben op studiefinanciering, komen niet in aanmerking voor algemene bijstand (zie artikel 13 lid 2 onderdeel c onder 1 WWB).

Het volgen van uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs is ook mogelijk zonder dat een jongere aanspraak heeft op studiefinanciering. Denk bijvoorbeeld aan het voortgezet onderwijs of de beroepsbegeleidende leerweg (BBL-opleiding). Kan een jongere nog zo'n door het Rijk gefinancierde opleiding volgen waarvoor geen recht op studiefinanciering bestaat, maar laat hij dat na, dan bestaat evenmin recht op algemene bijstand (artikel 13 lid 2 onderdeel c onder 2 WWB). Hieruit volgt dat wanneer een jongere wél een uit 's Rijks kas bekostigde opleiding volgt waarvoor geen recht op studiefinanciering bestaat, hij in aanmerking kan komen voor algemene bijstand.

De wetgever heeft niet toegelicht wat precies wordt bedoeld met het "kunnen volgen" van door het Rijk bekostigd onderwijs in artikel 13 lid 2 onderdeel c WWB. Het college gaat ervan uit dat het "kunnen volgen" enerzijds moet worden geïnterpreteerd als een "technisch" kunnen en anderzijds als een redelijkheidstoets (zie ook Voorzieningenrechter Rechtbank Dordrecht, 19-10-2012, nr. AWB 12/1170). Dit betekent dat het niet uitsluitend van belang is of een jongere zich daadwerkelijk kan inschrijven en aanspraak kan maken op studiefinanciering, maar ook of dit in redelijkheid van hem kan worden gevergd. Daarbij kunnen allerlei omstandigheden een rol spelen, zoals fysieke of geestelijke beperkingen, de capaciteiten of schuldenproblematiek (WSNP) van een jongere.

Gedurende de zoekperiode van vier weken (artikel 41 lid 4 WWB) moet de jongere naast het eerst zelf zoeken naar werk voordat aanspraak op een uitkering of ondersteuning kan bestaan, tevens onderzoeken of hij nog mogelijkheden heeft binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs (artikel 41 lid 5 WWB). Na afloop van de zoekperiode van vier weken, is vier weken na de datum van melding, kan de jongere een aanvraag indienen voor algemene bijstand (zie richtlijn WWB B164).

De jongere dient dan documenten te overleggen op basis waarvan de klantbegeleider kan beoordelen of er nog mogelijkheden zijn tot scholing (artikel 41 lid 5 WWB).

Het is aan het college om te bepalen welke gegevens of bewijsstukken van de jongere worden verlangd (artikel 53a WWB). Het moet daarbij in ieder geval gaan om gegevens of stukken waarover de jongere redelijkerwijs kan beschikken (artikel 4:2 lid 2 Awb). Gedacht kan worden aan reeds behaalde diploma's of certificaten, een verklaring van een functionaris van de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten en een bindend studieadvies dat door een onderwijsinstelling is verstrekt (zie TK 2010-2011, 32 815, nr. 7, p. 3).

Wanneer een jongere geen startkwalificatie heeft (afgeronde opleiding HAVO, VWO of MBO-2 (zie TK 2010-2011, 32 815, nr. 3, p. 4)), dan kan redelijkerwijs van hem worden gevergd dat hij verder studeert. Wanneer een jongere wel over een startkwalificatie beschikt, moet beoordeeld worden in hoeverre het volgen van onderwijs de kansen van de jongere op de arbeidsmarkt vergroot. Nemen die kansen door het volgen van een opleiding toe, dan kan geoordeeld worden dat het volgen van een studie redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.

Wanneer een jongere aantoonbaar dat hij niet naar school kan of wanneer dit in redelijkheid niet van hem gevergd kan worden, komt hij in aanmerking voor bijstandsverlening.

Hieronder worden (niet limitatief) een aantal voorbeelden gegeven.

De jongere:

- heeft al een startkwalificatie (afgeronde opleiding HAVO, VWO of MBO-2 (zie TK 2010-2011, 32 815, nr. 3, p. 4)) én zijn kansen op de arbeidsmarkt nemen door het volgen van verdere opleiding naar verwachting niet meer toe.
- heeft medische, psychische of sociale beperkingen waardoor het volgen van (verdere) opleiding niet van hem gevergd kan worden. De beperkingen moeten door de jongere worden aangetoond door middel van een verklaring van bijvoorbeeld een behandelend arts of hulpverlener. De beoordeling of die beperkingen ook het volgen van een opleiding belemmeren ligt bij het college.
- heeft niet de capaciteiten om (verdere) opleiding te volgen, m.a.w. hij is niet leerbaar. De jongere dient zo mogelijk zelf gegevens aan te leveren waaruit dit blijkt.
- kan en wil wel een opleiding gaan volgen maar de eerstvolgende instroommogelijkheid is pas over enkele maanden. In dat geval betreft het een tijdelijke onmogelijkheid. Als de jongere geen andere bron van inkomsten heeft of kan verwerven is tijdelijk bijstandsverlening mogelijk (opm. bij het 'wisselen' van een studie bestaat in de tussenliggende periode als uitgangspunt geen recht op bijstand. De studiefinanciering kan doorlopen).

Stappenplan

Jongeren die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen en in verband hiermee aanspraak maken op studiefinanciering, zijn uitgesloten van het recht op algemene bijstand. In onderstaand schema wordt aangegeven of een persoon jonger dan 27 jaar nog uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen en of hij in aanmerking komt voor algemene bijstand.

Nr.	Situatie	Gevolg
-----	----------	--------

1a.	De jongere heeft geen sterkqualificatie (een diploma op HAVO-, VWO- of MBO2-niveau) waardoor in beginsel redelijkerwijs van hem kan worden gevergd dat hij verder studeert (mits hij de capaciteit hiervoor heeft).	Ga naar stap 2a en 2b.
1b.	De jongere heeft een diploma op HAVO-, VWO- of MBO2-niveau, maar zijn kansen op de arbeidsmarkt nemen door het volgen van een studie toe, waardoor het in beginsel redelijkerwijs van hem kan worden gevergd dat hij verder studeert (mits hij de capaciteit hiervoor heeft).	Ga naar stap 2a en 2b.
1c.	De jongere heeft een diploma op HAVO-, VWO- of MBO2-niveau, maar zijn kansen op de arbeidsmarkt nemen door het volgen van een studie niet toe, waardoor het in beginsel redelijkerwijs niet van hem kan worden gevergd dat hij verder studeert dan wel om een andere reden dit niet van hem kan worden gevergd.	De jongere komt in beginsel in aanmerking voor algemene bijstand als aan de voorwaarden is voldaan.
2a.	De jongere heeft aanspraak op studiefinanciering.	De jongere is uitgesloten van algemene bijstand (artikel 13 lid 2 onderdeel c onder 1 WWB).
2b.	De jongere heeft geen aanspraak op studiefinanciering.	Ga naar stap 3a en 3b.
3a.	De jongere volgt het onderwijs.	De jongere komt in beginsel in aanmerking voor algemene bijstand als aan de voorwaarden is voldaan. De jongere heeft geen recht op ondersteuning (artikel 7 lid 3 onderdeel a WWB).
3b.	De jongere volgt het onderwijs niet.	De jongere is uitgesloten van algemene bijstand (artikel 13 lid 2 onderdeel c onder 2 WWB).

Artikel II

De richtlijn treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking daarvan in het Gemeenteblad.

Richtlijn B171 Overgangsrecht en matigen boete

Het college van burgemeester en wethouders, Gelet op artikel 18a Wet werk en bijstand (WWB), artikel 20a Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), artikel 20a Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR);

Besluit

Vast te stellen de invulling van richtlijn B171 Overgangsrecht en matigen boete

Artikel I

Richtlijn B171 wordt als volgt ingevuld:

Bij een schending van de inlichtingenplicht die is begaan vóór 1 januari 2013 en niet is opgeheven of geconstateerd vóór 1 februari 2013 legt het college een boete op conform artikel 18a WWB of artikel 20a IOAW/IOAZ. Dit volgt uit artikel XXV tweede lid van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving. Uit jurisprudentie volgt echter dat het college in zo'n geval ook moet beoordelen of matiging van deze boete aan de orde is. Grondslag daarvoor is artikel 15 IVBPR (zie CRvB 19-05-2009, nr. 08/655 WWB). Het college volgt deze jurisprudentie. De boete wordt volgens deze jurisprudentie herberekend:

- voor de periode tot 1 januari 2013 wordt voor de hoogte van de boete gekeken naar het oude recht (de Maatregelenverordening WWB of de Maatregelenverordening IOAW en IOAZ) zoals dat gold vóór 1 januari 2013;
- voor de periode ná 1 januari 2013 neemt het college het nieuwe recht (de bestuurlijke boete conform artikel 18a WWB of artikel 20a IOAW/IOAZ) in aanmerking.

Voor zover het bedrag van deze herberekening lager is dan het boetebedrag dat volgens het nieuwe recht zou moeten worden opgelegd, wordt de boete gematigd tot het bedrag van de herberekening.

Artikel II

De richtlijn treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking daarvan in het Gemeenteblad.

Besloten in de vergadering van 24 juni 2014.

Burgemeester en wethouders van Helmond

De burgemeester

Mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel

De secretaris

Dhr. A.A.M. Marneffe RA

Bekend gemaakt op:

27 juni 2014

De gemeentesecretaris,

Dhr. A.A.M. Marneffe RA